

Bir Kedide Paraovaryan Kist

 Damla Tuğçe OKUR¹✉

¹Atatürk Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Doğum ve Jinekoloji Anabilim Dalı, Erzurum/TÜRKİYE

◆ Geliş Tarihi/Received: 29.01.2021

◆ Kabul Tarihi/Accepted: 25.02.2021

◆ Yayın Tarihi/Published: 30.06.2021

Bu makaleye atıfta bulunmak için/To cite this article:

Okur DT. Bir Kedide Paraovaryan Kist. Bozok Vet Sci (2021) 2, (1):1-3.

Özet: Atatürk Üniversitesi Veteriner Fakültesi Hayvan Hastanesine 4 yaşlı, dişi, tekir cinsi bir kedi sürekli kızgınlık göstermesi şikayetiyle getirildi. Hasta sahibinden alınan anamnez bilgisine göre kedinin çok sık kızgınlık gösterdiği, normalden daha farklı ses çıkardığı ve çok hırçınlaştığı bilgisi alındı. Hasta sahibinin onayı alınarak, kedinin kısırlaştırılmasına karar verildi. Operasyon öncesi yapılan rutin genel ve kan muayenesinde herhangi bir problem ile karşılaşılmayan kedi operasyon için hazırlandı. Ovaryohistektomi operasyonu yapılan kedide, operasyon esnasında sol ve sağ ovaryumun çevresinde yaklaşık 3 mm çapında içi berrak sıvı dolu patolojik oluşumlar tespit edildi. Makroskopik olarak paraovaryan kist tanısı konuldu. Her iki ovaryum ve kornun ligasyonundan sonra bifurkasyo hizasında ekstirpe edilerek uzaklaştırıldı. Operasyonun ardından davranış bozukluklarının 4 gün içerisinde tamamen kaybolduğu bilgisi hasta sahibinden alındı.

Anahtar Kelimeler: Kedi, Kist, Paraovaryan, Ovariohistektomi

Paraovarian Cysts in A Queen

Abstract: A 4-year-old, female, tabby breed cat was referred to Atatürk University, Faculty of Veterinary Medicine Animal Hospital due to the history of irregular heats. According to the anamnesis obtained from the owners, it was informed that the cat often indicated heat symptoms, more vocal than normal, and became very angry. The cat, with the owner's permission, was neutered. Prior to surgery, there was no abnormality general and hematological examination and the cat was prepared for the operation. During the ovariohysterectomy, pathological formations filled with clear fluid with a diameter of 3 mm around the left and right ovary were detected. It is determined macroscopically to be a paraovarian cyst; the right, left ovary, and corn were extirpated at the bifurcation level. Follow-up surgery, the information received from the owners, the behavioral disorders completely disappeared within four days.

Keywords: Cat, Cyst, Paraovarian, Ovariohysterectomy

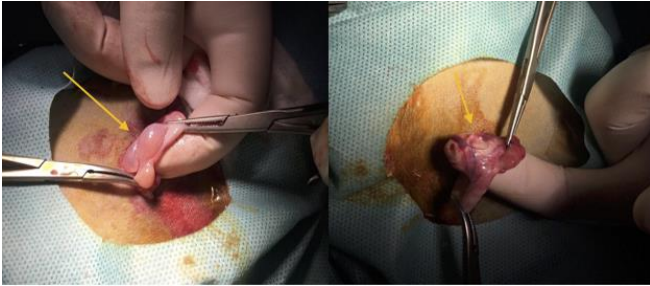
1.Giriş

Yetişkin dişi kediler mevsimsel poliöstrik hayvanlardır. Ovaryum aktivitesinin başlaması ve devamlılığı üzerinde, gün ışığının süresi önemli bir rol oynamaktadır (1, 2). Ovaryumda olgun oositlerin varlığı ve ovulasyonun indüksiyonu, foliküler faz sırasında fizyolojik östrusun başladığı güne bağlıdır (3). Siklusun, östrus döneminde olan dişi kediler çiftleşme eğilimindedirler. Ev ortamında yaşamını sürdüren kedilerin östrus sırasındaki hırçın davranışları, kedi sahiplerine zorluk çıkarabildiği gözlemlenmiştir. Bu nedenle kedilerin üreme fonksiyonlarının geçici veya kalıcı olarak durdurulması hayvan sahipleri tarafından talep edilmektedir (2,4). Ovaryohistektomi operasyonu, östrusun fiziksel ve davranışsal belirtilerini ortadan kaldırmak için sıklıkla başvurulan bir kontrasepsiyon yöntemidir (5). Bunlara ilaveten kedilerde ilerleyen dönemlerde oluşabilecek ovaryum ve uterus hastalıkları ile birlikte reproduktif sistemle ilişkili meme neoplazilerini önlemek için de

ovaryohistektomi tercih edilmektedir (4,6). Dişi kedilerde ovaryum lezyonları, ovarian remnant sendromu, ovaryan kistler (foliküler ve luteal) ve paraovaryan kistler reproduktif sistemde gözlemlenen önemli patolojik olgulardır (7). Bunların arasında yer alan paraovaryan kistler; ovaryumu çevreleyen paramezonefrik veya mezonefrik kanal artıklarından gelişen, duvarları ince, non-vaskularize, homojen seröz sıvı içeren, septasyon göstermeyen benign karakterli lezyonlardır (4). Çoğunlukla küçük çapta ve asemptomatik olan bu tür kistler ancak büyük çaplara ulaştıklarında klinik bulgu gösterebilmektedir (8). Bu kistleri foliküler kistlerden ayırt etmek oldukça zordur. Paraovaryan kistler, adneksiyal kitlelerin yaklaşık %10 kadarını temsil etmektedir (9). Paraovaryan kistler genellikle cerrahi operasyon sırasında tanısı konulabilen olgulardır (10). Bu vaka takdiminde; hastanemize sürekli kızgınlık göstermesi şikayetiyle getirilen bir kedide, operasyon sırasında tesadüfen karşılaşılan asemptomatik bir paraovarian kist olgusu sunulacaktır.

2. Olgu Sunumu

Atatürk Üniversitesi Hayvan Hastanesine dört yaşında tekir bir dişi kedi, yaklaşık olarak üç günde bir kızgınlık göstermesinden dolayı kısırlaştırma isteğiyle getirildi. Hastanın operasyon öncesi genel ve hematolojik muayenesinde herhangi bir anormallik tespit edilmedi. Hasta sahibinin onayıyla birlikte ovaryohistektomi operasyonuna karar verildi. Anestezi için deri altı yoluyla 0,2 mg/kg butorfanol (Budomidor®, Richterpharma, Avusturya), kas içi yoluyla 2,5–10 µg/kg medetomidin (Domitor®, Zoetis, Türkiye) ve 5 mg/kg ketamin HCl (Ketasol %10, Richterpharma ag, Austria) uygulandı. Sağ kornu ve ovaryuma ulaşıldıktan sonra yaklaşık 3 mm çapında içi berrak renkte sıvı bulunan keseciklere rastlanıldı (Şekil 1). Dikkatli bir şekilde hareket edilerek kistlerin patlatılmamasına özen gösterildi. Her iki ovaryum ve kornular bifurkasyon hizasından ligatüre edilerek ekstirpasyonu gerçekleştirildi (Şekil 2). Kas ve deri klasik yöntemler uygulanarak kapatıldı. Operasyonun ardından davranış bozukluklarının 4 gün içerisinde tamamen kaybolduğu bilgisi hasta sahibinden alındı.

Şekil 1: Sağ ve sol ovaryumun çeperinde paraovaryan kistler.

Şekil 2: Her iki ovaryum ve kornunun bifurkasyon hizasından ligatüre edilerek ekstirpe edilmesi.

3. Tartışma ve Sonuç

Ovaryum veya yakınında bulunan dokularda, kistik yapıların gelişebildiğine dair literatür bilgileri bulunmaktadır. Korpus hemorajikum, morgagni hidatidleri, apseler ve tümörler ve ovaryum da oluşabilen kistler paraovaryan kistlerden ayırt edilmesi gereken sıvı dolu yapılardır (11). Paraovaryan kistlerinin prevalansı diğer kistlere oranla daha az olduğu bildirilmiştir (12). Otuzbeş kedi üzerinden yapılan bir çalışmada sadece iki hayvanda paraovaryan kist olgusuna rastlanmış ve olgunun görülme sıklığının %5,7 olduğunu bildirmişlerdir (7). Ovaryum kistin, spesifik belirti ve bulguların olmaması nedeniyle teşhisinin zor olduğu rapor edilmiştir (8). Paraovaryan kistler, sağlıklı dişi kedilerde abdominal cerrahi (genellikle rutin ovaryohistektomi) sırasında rastlantısal olarak karşılaşılmaktadır (4). Kisti olan dişi kediler asemptomatik olabilir veya östrojen salgılayan yapılardan dolayı uzun süreli veya sık sık östrus belirtileri gösterebildikleri tespit edilmiştir (13).

Olgumuzda kedinin sıklıkla östrus belirtisi göstermesi her ne kadar paraovaryan kiste bağlı oluşabileceği düşünülse de, paraovaryan kistlerin seks hormonları salgılamasına neden olmadığı ve bu kistlerin uzaklaştırılmasının östrus belirtilerine etkisi olmadığı bildirilmiştir (12). Paraovaryan kistlerin ineklerde tuba uterinayı etkilediği fakat genel olarak hayvanın üreme performansını etkilemediği bildirilmiştir (14).

Bu çalışma ile elde edilen bilgiler doğrultusunda kedideki paraovaryan kistlerle ilgili az sayıda yayınlanmış mevcut veriyi desteklemeye yardımcı olundu. Bu kistlerin, rutin sterilizasyon prosedürleri sırasında cerrahi olarak uzaklaştırılmasını gerektirmeyen, dokudan uzaklaştırılmadıkları zaman da klinik bulgular oluşturmayacak yapılardır. Bununla birlikte, bu olgunun tanısını koyabilmek için örnek sayısını artırmak ve daha fazla in vivo çalışmalar gerekli olacaktır.

Kaynaklar

1. Kaymaz M, Rışvanlı A, Köker A. Köpek ve Kedilerde Doğum ve Jinekoloji. İkinci Baskı. Malatya: Medipres, 2019; p. 283-285.
2. Alaçam E. Köpek ve Kedilerde Üreme Süreci ve Sorunları. Birinci Baskı. Ankara: Medisan, 2008; p. 1-4.
3. Axner E. Updates on reproductive physiology, genital diseases and artificial insemination in the domestic cat. *Reproduction in Domestic Animals* 2008; 43: 144-149. doi.org/10.1111/j.1439-0531.2008.01154.x.
4. Johnston SD. Kustritz MVR, Olson PS. Canine and Feline Theriogenology. First Edition. US: Saunders, 2001; p. 396-405.
5. Haase-Berglund ML, Yang C, Premanandan C. Histologic evaluation of parovarian nodules in the cat. *Journal of Feline Medicine and Surgery* 2020; 22: 571-574. doi.org/10.1177/1098612X19867166.
6. Kustritz MVR. Clinical Canine and Feline Reproduction Evidence Based Answers. First Edition. US: John Wiley & Sons, 2011; p. 67-78.
7. Eissa H, Farghali H, Osman A. Persian queens: pathological and ultrasonography evaluation of ovarian affections in Egypt. *Journal of Animal Health and Behavioural Science* 2017; 1: 1000108.
8. Kumar V, Raj A, Rastogi S. Laparoscopic paraovarian cyst removal in a female rhesus macaque. *Turkish Journal of Veterinary and Animal Sciences* 2012; 36: 460-462. doi:10.3906/vet-1106-32.
9. Barloon TJ, Brown BP, Abu-Yousef MM, Warnock NG. Paraovarian and paratubal cysts: preoperative diagnosis using transabdominal and transvaginal sonography. *Journal of Clinical Ultrasound* 1996; 24: 117-122. doi.org/10.1002/(SICI)1097-0096(199603)24:3.
10. Gopal K, Lim Y, Dobson M, Keating P, Stringfellow H. A case of torted parafimbrial cyst on MRI: case report and review of the literature. *British Journal of Radiology* 2006; 79: e208-e210. doi.org/10.1259/bjr/23068987.
11. Farin PW, Estill CT. Infertility due to abnormalities of the ovaries in cattle. *Veterinary Clinics of North America Food Animal Practice* 1993; 9: 291-308. doi.org/10.1016/S0749-0720(15)30647-2.
12. Kustritz MVR. Small Animal Theriogenology. First Edition. US: Elsevier, 2003; p. 333-334.
13. Keskin A, Yılmazbaş G, Yılmaz R, Özyiğit MO, Gümen A. Pathological abnormalities after long-term administration of medroxyprogesterone acetate in a queen. *Journal of Feline Medicine and Surgery* 2009; 11: 518-521. doi.org/10.1016/j.jfms.2008.10.006.
14. Noakes DE, Parkinson TJ, England GC. *Arthur's Veterinary Reproduction and Obstetrics*. Tenth Edition. USA: Elsevier, 2019; p. 392.